

Na osnovu člana 88 Zakona o bankama ("Sl. list Crne Gore", br. 17/08, 44/10, 40/11) i člana 94 tačka 2 Statuta Prve banke Crne Gore AD – osnovana 1901.godine, sa sjedištem u bulevaru Svetog Petra Cetinjskog br.141, Odbor direktora Banke je na sjednici održanoj dana 15.12.2016. godine donio

OPŠTE USLOVE POSLOVANJA PRVE BANKE CG AD-OSNOVANA 1901.GODINE

I OSNOVNE ODREDBE

Opšti uslovi poslovanja Prve banke Crne Gore AD – osnovana 1901.godine (u daljem tekstu: **Opšti uslovi poslovanja, Banka**) sadrže standardne uslove poslovanja koji se mogu primjenjivati na sve Klijente Banke, opšte uslove koji se odnose na uspostavljanje odnosa između Klijenta i Banke, postupak komunikacije između Klijenta i Banke, kao i opšte uslove obavljanja transakcija između Klijenta i Banke.

Svrha Opštih uslova poslovanja je uspostavljanje jasnih i obavezujućih osnova za Klijenta i Banku u pogledu obavljanja svih bankarskih usluga čime se obezbjeđuje primjena dobrih poslovnih običaja, dobre poslovne prakse i fer odnosa prema Klijentu.

Klijenti Banke su pravna lica, fizička lica¹ i preduzetnici (rezidenti i nerezidenti) koja koriste usluge Banke ili koja se obrate Banci radi korišćenja tih usluga i koje je Banka kao takve

¹ U smislu ovih Opštih uslova poslovanja fizičkim licem se smatra lice koje u transakcijama sa Bankom djeluje u svrhe koje nisu namjenjene njegovom zanimanju ili poslovnoj djelatnosti.

identifikovala (u daljem tekstu: **Klijent**). Ako nije drugačije određeno ovim Opštim uslovima poslovanja, riječ „Klijent“ zajednički je naziv za pravno i fizičko lice i preduzetnika.

Banka, na osnovu ocjene nadležnih službi i odluka njenih organa, slobodno odlučuje o izboru Klijenta sa kojim će stupiti u poslovni odnos, što podrazumijeva diskreciono pravo Banke da odbije zaključenje ugovora, odnosno pružanje usluge Klijentu.

Banka je dužna da primjenjuje Opšte uslove poslovanja na odnose između Banke i Klijenta nastale po osnovu:

- pisanog ugovora između Banke i Klijenta,
- pristupnice potpisane od strane Klijenta u skladu sa aktima Banke,
- drugih oblika poslovne saradnje između Banke i Klijenta nastalih u skladu sa važećim propisima i aktima Banke i bez posebno zaključenog pisanog ugovora.

Pored Opštih uslova poslovanja, Banka na odnose sa Klijentima primjenjuje svoje akte kojima se, u skladu sa pozitivnim propisima, detaljnije reguliše poslovanje Banke, a koja su u funkciji sprovođenja Opštih uslova poslovanja.

U slučaju međusobne neusklađenosti odredbi zaključenog ugovora, Opštih uslova poslovanja i akata Banke, obavezujuće su prvo odredbe ugovora, zatim odredbe Opštih uslova poslovanja, te odredbe utvrđene drugim aktima Banke kojima se bliže definišu određene oblasti poslovanja.

Odredbe Opštih uslova poslovanja važe u mjeri u kojoj nisu drugačije formulisane kod drugih usluga Banke koje zahtijevaju posebne uslove. Banka preuzima obavezu prema Klijentu samo u

okviru Opštih uslova poslovanja, osim ako suprotno nije izričito ugovoreno u pisanoj formi.

Opšte uslove poslovanja, kao i njihove izmjene i dopune, Banka ističe na vidnom mjestu u svojim poslovnim prostorijama i ekspoziturama Banke i na internet stranici Banke odmah nakon usvajanja. Ovakvim isticanjem Opštih uslova poslovanja, smatra se da su isti Klijentu dostupni i da je sa njima upoznat.

Na zahtjev Klijenta, Banka je dužna omogućiti Klijentu da se dodatno upozna sa Opštim uslovima poslovanja u cjelini ili dijelu koji se odnosi na određeni bankarski proizvod, na način što će mu pružiti odgovarajuća objašnjenja i instrukcije koje se odnose na primjenu Opštih uslova poslovanja.

Svi pojedinačni ugovori koji se zaključuju između Klijenta i Banke sadrže klauzulu da je Klijent upoznat i da prihvata Opšte uslove poslovanja. Na taj način Opšti uslovi poslovanja imaju pravnu snagu ugovora.

Izmjene i dopune Opštih uslova poslovanja donosi Odbor direktora Banke.

II KOMUNIKACIJA IZMEĐU BANKE I KLIJENTA

Pod komunikacijom između Banke i Klijenta podrazumjeva se razmjena podataka, informacija i akata koji su od značaja za poslovnu saradnju Banke i Klijenta.

Banka i Klijent u okviru poslovne saradnje mogu da komuniciraju usmenim ili pismenim putem, s tim da samo pisana komunikacija (pismena, elektronska korespodencija) može imati formalno-pravni i materijalni značaj.

Banka i Klijent mogu postići sporazum putem telegrafa, faksa ili elektronske pošte ali će isti proizvoditi pravno dejstvo sa danom saopštavanja jedino ukoliko isti bude u pisanoj formi konvalidiran u roku od pet (5) radnih dana po prijemu neformalne poruke.

Pisana komunikacija između Klijenta i Banke vrši se prema poštanskoj i/ili elektronskoj adresi o kojoj je Klijent obavijestio Banku. Klijent je obavezan da Banku obavijesti o svakoj promjeni adrese boravišta, prebivališta, sjedišta, adrese za prijem pismena kao i o drugim podacima koji mogu uticati na urednu komunikaciju.

U slučaju da Klijent blagovremeno ne obavijesti Banku o navedenim promjenama, sva obavještenja Banke smatraće se uredno dostavljenim ukoliko su adresirana na Klijentovu poslednju poznatu adresu, a obaveza koja iz obavještenja proističe smatraće se izvršnom na dan predaje pisanog materijala (pošiljke) pošti, subjektu koji je registrovan i angažovan od strane Banke za dostavu ili na drugi način po izboru Banke.

U slučaju da upućena pošiljka bude vraćena Banci, zbog netačno datih podataka Banci od strane Klijenta, prestaje obaveza Banke o obavješćavanju Klijenta do momenta kada Klijent dostavi tačne podatke potrebne za dostavu pošiljki.

Ukoliko Banka utvrdi da registrovani broj telefona, faksa ili e-mail adresa ne pripadaju Klijentu ili su neispravni, prestaje obaveza Banke o obavješćavanju Klijenta.

Pisana korespodencija od strane Banke prema Klijentu upućivaće se samo na posljednju poznatu adresu i smatraće se primljenom od strane Klijenta, i to:

- a) ako je poslata putem SMS – na dan kada je SMS poslat Klijentu što se dokazuje potvrdom o slanju poruke;
- b) ako je poslata putem faksa – na dan kad je faks poslat što se dokazuje potvrdom o prijemu sa faks mašine;
- c) ako je poslata elektronskom poštom – na dan kada je elektronska poruka poslata što se dokazuje odštampanom kompjuterskom potvrdom;
- d) ako je poslata putem kurirske službe – po isteku uobičajenog vremena potrebnog za kurirsko dostavljanje što se dokazuje potvrdom kurirske službe;
- e) ako je poslata poštom – po isteku uobičajenog vremena potrebnog za prispjeće pošiljke.

Svaka pisana korespodencija između Klijenta i Banke (izvršena lično ili putem kurira) koja potiče od Klijenta smatraće se primljenom od strane Banke tek nakon što je Klijentova kopija dokumenta ovjerena pečatom Banke o prispjeću ili nakon što je izdata pisana potvrda o prijemu od strane Banke.

Komunikacija sa Klijentima uključuje i marketinške aktivnosti i reklamna oglašavanja u sredstvima javnog informisanja ili na drugi način i sadrži sve elemente kojima se na jasan i razumljiv način informišu Klijenti, u skladu sa Opštim uslovima poslovanja i zakonskom regulativom.

Banka ima pravo da podatke koje je Klijent dostavio Banci, prilikom potpisivanja ugovora, pristupnice ili zahtjeva za neku od usluga Banke (adresa, broj telefona, broj faksa, e-mail adresa) koristi za dostavljanje obavještenja Klijentu o proizvodima, uslugama i drugim aktivnostima u vidu poruka, brošura, prezentacija i drugih vidova poslovne komunikacije.

III PRAVA I OBAVEZE BANKE

Banka je u obavezi da, u poslovnim odnosima sa Klijentima, postupa sa dužnom pažnjom, u skladu sa važećim propisima, aktima Banke i dobrim poslovnim običajima.

Banka je dužna da informiše Klijenta, na njegov zahtjev, o stanju kredita ili računa Klijenta, kao i da mu obezbijedi pristup drugim podacima koji mogu biti dostupni Klijentu u skladu sa zakonskim i podzakonskim aktima. Banka Klijentu pruža jasne i razumljive informacije, čini ih lako dostupnim i uočljivim.

U poslovnom odnosu između Banke i Klijenta, Banka ne odgovara Klijentu za štetu:

- koja nastupi usljed djelovanja više sile, rata, vanrednog stanja, štrajka ili usljed okolnosti na koju nije imala uticaj i koju nije mogla da predvidi ili spriječi ili izbjege;
- usljed obustave rada koja je nastala kao posljedica radnji preduzetih od strane nadležnih organa u zemlji ili inostranstvu prema Banci, ili kao posljedica ometanja njenog poslovanja, a koje Banka nije mogla spriječiti ili izbjeći;
- nastalih iz poslovnih poteza Klijenta učinjenih na osnovu usmene komunikacije sa Bankom ili pisane komunikacije u kojoj Banka nije nedvosmisleno preuzela obavezu/rizik sa Klijentom.

Banka je ovlašćena da raspoláže sredstvima na računima Klijenta, bez njegove posebne pisane saglasnosti ili naloga, u sljedećim slučajevima:

- u postupku prinudne naplate,
- radi plaćanja po pravosnažnim i izvršnim odlukama suda i drugog izvršnog organa;
- u drugim slučajevima propisanim zakonom i podzakonskim aktima;
- kada je zaduženje računa bez izdavanja naloga prethodno ugovoreno između Klijenta i Banke.

Banka ima pravo da bez saglasnosti Klijenta blokira mogućnost korišćenja usluga/proizvoda, djelimično ili u cjelosti, iz razloga sprječavanja pranja novca i finansiranja terorizma, u skladu sa važećim propisima koji regulišu tu materiju, odnosno iz drugih opravdanih razloga uključujući, ali se ne ograničavajući, na slučajevne zloupotrebe računa/platne kartice itd.

Banka može stornirati, bez posebnog naloga i saglasnosti Klijenta, knjiženja na račun Klijenta učinjena greškom.

Banka ne preuzima niti može snositi odgovornost u pogledu izvornosti, valjanosti ili potpunosti primljenih dokumenata, štetnih posljedica koje mogu prosteći u vezi sa korišćenjem pisanog materijala nepodobnog za takva dokumenta, tačnog tumačenja ili prevoda kao ni za vrstu, količinu ili prirodu robe na koju dokumenta upućuju.

Banka je dužna da štiti tajnost transakcija i usluga koje pruža kao i podatke o Klijentu.

Bankarskom tajnom smatraju se podaci o vlasnicima i brojevima računa u Banci, podaci o pojedinačnom stanju depozita i prometu na pojedinačnim računima pravnih i fizičkih lica otvorenih u Banci i drugi podaci o Klijentu do kojih je Banka došla na osnovu pružanja usluga Klijentu Banke. Bankarska tajna predstavlja poslovnu tajnu.

Bankarskom tajnom ne smatraju se javni podaci, podaci koji su zainteresovanim licima sa opravdanim interesom dostupni, konsolidovani podaci na osnovu kojih se ne otkriva pojedinačni identitet klijenta i podaci o akcionarima banke i visini njihovog učešća u kapitalu Banke.

Članovi odbora direktora, akcionari, svi zaposleni u Banci i druga lica koja u obavljanju poslova sa Bankom ili za Banku, kada dođu u posjed informacija i podataka koji su utvrđeni kao bankarska tajna, dužni su da za vrijeme rada u Banci i nakon prestanka rada u Banci, čuvaju te podatke i informacije i ne smiju ih upotrebljavati u svoju ličnu korist, niti učiniti dostupnim drugim licima.

Banka podatke koji predstavljaju poslovnu tajnu može dostaviti licima koja zbog prirode posla koji obavljaju moraju imati pristup takvim podacima a u skladu sa Zakonom o bankama²

² Član 85 Zakona o bankama („Sl. list CG“, br. 17/08, 44/10, 40/11): „Članovi odbora direktora, akcionari, svi zaposleni u banci i druga lica koja u obavljanju poslova sa bankom ili za banku dođu u posjed informacija i podataka koji su ovim zakonom utvrđeni kao bankarska tajna, dužni su da za vrijeme rada u banci i nakon prestanka rada u banci, čuvaju te podatke i informacije i ne smiju ih upotrebljavati u svoju ličnu korist, niti učiniti dostupnim drugim licima.

Izuzetno od stava 1 ovog člana:

1) svi podaci koji predstavljaju bankarsku tajnu mogu se učiniti dostupnim:

- Centralnoj banci;
- nadležnom pravosudnom organu;
- drugim licima, a na osnovu izričite pisane saglasnosti klijenta.

2) organu nadležnom za sprječavanje pranja novca i finansiranja terorizma mogu se učiniti dostupnim podaci u skladu sa zakonom kojim se reguliše sprječavanje pranja novca i finansiranja terorizma;

3) Fondu za zaštitu depozita mogu se učiniti dostupni podaci u skladu sa zakonom kojim se uređuje zaštita depozita;

4) podatak o broju računa pravnog lica i fizičkog lica koje obavlja registrovanu djelatnost može se učiniti dostupnim poreskom organu, kao i povjeriocu klijenta banke koji banci prezentira izvršnu sudsku odluku ili drugu izvršnu ispravu utvrđenu zakonom;

5) podaci o bonitetu i kreditnom zaduženju klijenta kod te banke mogu se učiniti dostupnim drugoj banci ili članu bankarske grupe za svrhe upravljanja kreditnim rizikom;

6) podaci o kreditnom zaduženju klijenta kod te banke i urednosti u vraćanju odobrenog kredita mogu se učiniti dostupnim licima koja po osnovu tog kreditnog zaduženja imaju potencijalnu obavezu prema banci, kao žiranti, garantanti i slično.

ali i trećim licima sa kojima Banka zaključi ugovor o zaštiti povjerljivosti podataka.

Banka ima pravo da vrši obradu podataka u skladu sa Zakonom o zaštiti podataka o ličnosti³³ u svrhu realizacije poslovnog odnosa Banke i Klijenta.

Klijent se prilikom stupanja u poslovne odnose sa Bankom saglašava da Banka može podatke o Klijentu koji predstavljaju bankarsku tajnu saopštiti trećim licima pod uslovima određenim aktima Banke i važećim zakonskim propisima.

Banka i Klijent dužni su da vode računa o povjerljivosti informacija. Pod povjerljivim informacijama smatraju se sve informacije koje nisu poznate a koje se pribavljaju u postupku zaključenja ili realizacije ugovora, posebno one koje se odnose na pregovore u vezi sa zaključenjem ugovora, na odredbe ugovora, na predmet ugovora i na drugog ugovorača.

IV PRAVA I OBAVEZE KLIJENTA

Klijent ima pravo da od Banke, u pisanoj formi, u skladu sa zakonom dobije informacije, podatke i instrukcije koje su u vezi sa njegovim ugovornim odnosom sa Bankom.

Klijent koji se ne slaže sa izvještajima i drugim obavještenjima koje Banka dostavlja ili smatra da se Banka ne pridržava odredbi zakona, Opštih uslova poslovanja, dobre poslovne prakse i obaveza iz zaključenog ugovora ima pravo da uputi prigovor u pisanoj formi.

³³ Zakon o zaštiti podataka o ličnosti („Sl. list CG“, broj 79/08, 70/09, 44/12)

Klijent je dužan da bez odlaganja provjeri tačnost i potpunost izvoda tekućeg ili drugih računa, kao i drugih izvještaja i obavještenja koje primi od Banke. U slučaju da na iste ima primjedbu mora u roku od tri (3) radna dana od dana prijema dokumenta uložiti prigovor. U suprotnom, protok ovog roka tumačiće se kao prihvatanje dokumenta koji je Banka dostavila.

Prigovor treba da sadrži podatke o Klijentu, prije svega ime, prezime, adresu stanovanja, kontakt telefon i razloge podnošenja prigovora sa obrazloženjem i eventualnim dokazima u prilogu.

Banka je dužna da razmotri prigovor i podnosiocu prigovora odgovori u razumnom roku koji nije duži od 30 dana od dana prijema prigovora. Odgovor treba da bude potpun i razumljiv za Klijenta.

Ako Banka ocjeni da je prigovor Klijenta osnovan, njen odgovor treba da sadrži i predlog za rješenje spornog odnosa kao i rok do kog Klijent treba da se izjasni da li taj predlog prihvata. Ovaj rok ne može biti kraći od 15, niti duži od 30 dana od dana prijema odgovora Banke. Ukoliko u ostavljenom roku Klijent ne odgovori Banci smatraće se da se saglasio sa predlogom Banke za rješavanje spora.

Klijent Banke koji nije zadovoljan aktom, radnjom ili nepostupanjem Banke, može se obratiti zaštitniku prava klijenata (u daljem tekstu: Bankarski ombudsman), kao nezavisnom licu koje u vansudskom postupku učestvuje u rješavanju spornih pitanja između klijenata i banaka.

Ukoliko Klijent - fizičko lice smatra da mu je povrijeđeno neko pravo iz Zakona o potrošačkim

kreditima⁴ ima pravo da Banci podnese prigovor, a Banka je dužna da na dostavljeni prigovor odgovori odmah, odnosno u roku od osam (8) dana od dana prijema prigovora u složenijim slučajevima.

U slučaju da Banka ne odgovori na prigovor u navedenom roku ili odbije prigovor, podnosilac prigovora ima pravo da podnese zahtjev Centralnoj banci Crne Gore radi sprovođenja postupka nadzora kod Banke.

Postupak po prigovoru odnosno postupak posredovanja između Klijenta i Banke ne utiče na ostvarivanje prava na sudsku zaštitu, u skladu sa zakonom.

Ako je Klijent pravno lice obavezan je da Banci, za potrebe identifikacije, pokaže pravni dokument, koji prema važećim propisima i aktima Banke dokazuje njegov pravni subjektivitet i poslovanje. Klijent također Banci pokazuje bilo koji pravni dokument vezano za njegove predstavnike, odnosno ovlašćena lica za zastupanje, kao dokaz da oni imaju važeće ovlaštenje da djeluju u njegovo ime, kao i bilo koji drugi dokument ako Banka smatra potrebnim prema važećim propisima i aktima Banke.

Ako je Klijent fizičko lice – dužan je da, za potrebe identifikacije, pokaže ličnu ispravu. Ako se iz podnesene lične isprave ne mogu utvrditi propisani podaci, nedostajući podaci se pribavljaju iz druge važeće javne isprave koju Klijent podnese. Banka zadržava diskreciono pravo da zatraži dodatni dokazni materijal.

⁴ Zakon o potrošačkim kreditima („Sl. list CG“, br. br.35/13).

Klijent – pravno lice i preduzetnik dužan je da o statusnim i drugim promjenama koje se registruju kod nadležnog organa, obavijesti Banku u roku od tri (3) radna dana od dana dobijanja rješenja o upisu te promjene i preduzme pravne radnje potrebne za usklađivanje podataka u vezi sa svojim računom.

Klijent – fizičko lice dužan je da bez odlaganja, a najkasnije u roku od tri (3) radna dana, obavijesti Banku o bilo kojoj promjeni koja se odnosi na njega ili punomoćnika kao što su prebivalište, boravište, ime, prezime, poslodavac i svim drugim promjenama (npr. gubitak posla, smanjenje prihoda itd.) koje bi direktno ili indirektno mogle uticati na međusobno ispunjavanje obaveza preuzetih ugovorom.

Banka je obavezana ovim promjenama tek od momenta prispjeća u Banku dokumentovanog obavještenja o tim promjenama.

Klijent je obavezan da dostaviti Banci svu dokumentaciju propisanu važećim propisima i internim aktima Banke prilikom uspostavljanja poslovnog odnosa i tokom trajanja poslovnog odnosa sa Bankom.

Klijent je obavezan da na zahtjev Banke izvrši obnovu dokumentacije predviđene važećim propisima i aktima Banke.

Klijent – strano pravno lice je dužan, bez odlaganja, dostaviti Banci svu potrebnu dokumentaciju radi vršenja ponovne godišnje kontrole u skladu sa Zakonom o sprječavanju pranja novca i finansiranja terorizma.

Isprave i obavještenja koja Klijent dostavlja Banci, u zavisnosti od prirode posla, akata Banke i zaključenog ugovora, dostavljaju se:

-u originalu ili fotokopiji ovjerenoj od strane notara (suda, opštine);

-sa ovjerenim prevodom na crnogorski jezik od strane ovlašćenog sudskog tumača (za isprave i obavještenja na stranom jeziku);

-u slučaju da se radi o stranoj ispravi, dostavljaju se sa ovjerom „APOSTILLE“, ili drugom potvrdom o legalizaciji, u zavisnosti od zemlje porijekla dostavljene isprave.

Banka nije u obavezi da provjerava vjerodostojnost, potpunost ili važnost dokumenata, bilo domaćeg ili stranog porijekla, koji joj se šalju ili koje posjeduje, a koji se tiču imenovanja ovlašćenih zastupnika, staratelja, povjerenika i primalaca u skladu sa Opštim uslovima poslovanja i relevantnim zakonodavstvom.

Klijent snosi odgovornost za troškove ili gubitak koji mogu nastati kao posljedica falsifikata, prevare, nepotpunosti, zakonske nevažnosti, pogrešnog tumačenja i prevoda takvih dokumenata.

Klijent je odgovoran za sve gubitke koji mogu nastati usljed činjenice da Banka nije obavještena o nekom nedostatku u vezi sa pravnom, odnosno poslovnom sposobnošću ili pravnim ovlašćenjem Klijenta odnosno drugih ovlašćenih lica.

V OPŠTI USLOVI OBAVLJANJA BANKARSKIH POSLOVA

Banka obavlja bankarske poslove. Bankarski poslovi su poslovi primanja novčanih depozita i odobravanje kredita za sopstveni račun. Banka obavlja i druge poslove u skladu sa Zakonom o bankama i Statutom (izdavanje garancija,

domaći i ino platni promet, poslove koji su dio bankarskih poslova, pomoćne poslove itd.).

1. Računi

Da bi postao Klijent Banke, pravno ili fizičko lice i preduzetnik mora popuniti standardni obrazac (zahtjev) i dostaviti svu traženu dokumentaciju u skladu sa Procedurama šalterskog poslovanja Banke.

Banka će zahtijevati od Klijenta da podnese na uvid originale dokumenata kojima se dokazuju podaci naznačeni u zahtjevu za otvaranje računa (npr. lična karta, pasoš itd.).

Klijent je saglasan da Banka može, u slučaju sumnje u vjerodostojnost dostavljenih dokumenata, na neki drugi način izvršiti provjeru dostavljenih podataka i dokumentacije. U slučaju ove sumnje Banka će od Klijenta zatražiti pisanu izjavu.

Zahtjev za otvaranje računa pravnog lica, kao i druga prateća dokumenta, moraju biti potpisana od strane lica koje je punopravno ovlašćeno da zastupa to pravno lice i ovjerena zvaničnim pečatom tog pravnog lica.

Klijent je obavezan da Banku bez odlaganja i izričito pismenim putem obavijesti o svakoj izmjeni povodom ovlašćenja za raspolaganje računom čak i u slučaju kada je ta izmjena objavljena u odgovarajućem registru ili na drugi način. Navedene izmjene biće za Banku obavezujuće tek od momenta prispjeća pismenog obavještenja o istima.

Banka sa Klijentom, nakon dostave cjelokupne tražene dokumentacije, zaključuje ugovor o otvaranju i vođenju računa, a u skladu sa svojom poslovnom politikom i važećim zakonima u Crnoj Gori.

Prilikom otvaranja računa, pravno lice dužno je Banci, između ostalog, dostaviti Karton deponovanih potpisa (KDP) koji mora potpisati ovlašteno lice iz rješenja o upisu kod nadležnog organa i mora biti ovjeren pečatom kojim će se ovjeravati instrumenti plaćanja. U KDP-u se upisuju imena lica ovlašćenih da raspolažu sredstvima na računu Klijenta.

Ukoliko Klijent – fizičko lice ovlasti drugo lice da u njegovo ime i za njegov račun zaključi ugovor o otvaranju i vođenju računa (u daljem tekstu: Ovlašteno lice, Punomoćnik), Banka u tom slučaju utvrđuje identitet Ovlaštenog lica i račun otvara na osnovu ovlašćenja koje je ovjerio nadležni organ i koje ne može biti starije od šest (6) mjeseci za rezidente i tri (3) mjeseca za nerezidente.

Ukoliko Klijent-fizičko lice želi da ovlasti drugo lice da upravlja njegovim računom on to mora učiniti popunjavanjem ovlašćenja pred bankarskim službenikom kojim ovlašćuje drugo lice da može upravljati odnosnim računom i popunjavanjem posebne izjave u prostorijama Banke. Potpis punomoćnika mora biti deponovan kod Banke a Klijent je obavezan da ovlašteno lice upozna sa odredbama Opštih uslova poslovanja.

Klijent na čije ime je otvoren račun i čiji potpis je deponovan u Banci, jedino je ovlašteno lice da upravlja računom.

Punomoćnik nije ovlašten da izdaje nova ili povlači druga postojeća ovlašćenja niti je ovlašten da ugasi račun Klijenta osim ako u punomoćju nije izričito dato ovlašćenje za tu radnju.

Deponovani potpis punomoćnika važiće sve do opoziva istih u pisanoj formi, zadovoljavajućoj za Banku.

Momentom dostavljanja Banci pisanog obavještenja sa dokazom o smrti fizičkog lica na čije se ime vodi račun sva ovlašćenja i punomoćja za upravljanje računom prestaju da važe a sve platne kartice i transakcije vezane za predmetni račun se blokiraju dok se eventualni iznos iskorišćenih sredstava odmah proglašava dospjelim u cjelosti. Do ovog momenta Banka se pouzda u postojeća ovlašćenja/punomoćja i ne može odgovarati za štetu koju do tog momenta pretrpi treće lice zbog upravljanja i raspolaganja sredstvima sa računa.

Po prispjeću obavještenja i dokaza iz prethodnog stava Banka će dozvoliti upravljanje računom samo na osnovu pravosnažne i izvršne odluke sudskog organa ili drugog organa ili obavezujuće odluke o starateljstvu nad zaostavštinom ili druge odluke nadležnog organa u skladu sa zakonskim propisima.

Svakom računom se dodjeljuje broj a prilikom otvaranja računa, Banka izdaje Klijentu odgovarajući dokument kojim ga identifikuje u poslovnom odnosu.

Banka neće otvoriti račun Klijentu ukoliko se nisu stekli uslovi predviđeni Zakonom o spečavanju pranja novca i finansiranja terorizma⁵ i drugim propisima koji regulišu ovu materiju.

U skladu sa propisima i odredbama ovih Opštih uslova poslovanja, u okviru svakog računa Klijenta pravnog lica i preduzetnika moguće je

⁵ Zakon o spečavanju pranja novca i finansiranja terorizma („Sl. list CG“, br. 33/14).

otvoriti podračune kojima mogu biti dodjeljeni pod-nazivi. U slučaju otvaranja podračuna, Banka će, kao lice ovlašteno za raspolaganje sredstvima na podračunu, smatrati lice koje je ovlašteno da raspolaze sredstvima na osnovnom računu samo ukoliko ugovorom o otvaranju podračuna nije drugačije predviđeno.

Klijent pravno lice može, u postupku osnivanja, otvoriti kod Banke privremeni račun (radi uplate osnivačkog kapitala). Ovom prilikom osnivač je dužan da podnese odgovarajuća osnivačka akta i imenuje lice ovlašteno za zastupanje pravnog lica a Banka, na zahtjev Klijenta, izdaje odgovarajuću potvrdu o uplati osnivačkog kapitala.

Banka je ovlaštena da zaduži račun Klijenta (osim kada je račun blokiran po nalogu Centralne banke Crne Gore) u cilju potpunog namirenja potraživanja koja ima prema Klijentu u vezi sa obradom tekućih transakcija i s tim u vezi nastalih troškova.

Račun Klijenta pravnog lica ne može biti u minusnom saldu bez izričitog ugovora o pozajmici odnosno dozvoljenom prekoračenju. Ukoliko premaši ugovoreni iznos pozajmice ili prekorači ugovoreno vrijeme otplate, Klijent je u obavezi da Banci pored ugovorene kamate, naknade i provizije, dodatno plati zateznu kamatu, naknade i provizije u skladu sa obračunom koji se primjenjuje na nedozvoljeni minusni saldo.

Banka je dužna da svakodnevno stavi na raspolaganje Klijentu Izvještaj o stanju i promjenama na računu. Uz Izvještaj Klijentu se vraćaju i neizvršeni nalozi ukoliko ih ima.

Banka gasi račun Klijenta u sljedećim slučajevima:

- na pisani zahtjev Klijenta i pod uslovom da Klijent nema neizmirenih obaveza prema Banci;
- na pisani zahtjev Klijenta ili njegovog pravnog sljedbenika zbog nastalih statusnih promjena pod uslovom da Klijent nema neizmirenih obaveza prema Banci;
- na osnovu zakona ili drugog relevantnog propisa;
- u slučaju stečaja i likvidacije.

Banka može, i mimo slučajeva predviđenih zakonom, na osnovu svoje diskrecione odluke, otkazati ugovor o otvaranju i vođenju računa i zatvoriti račun Klijenta u sledećim slučajevima:

- kada je račun Klijenta neaktivan;⁶
- kada se utvrdi da bi dalje vršenje transakcija od strane Klijenta predstavljalo reputacioni rizik za Banku;
- ukoliko se utvrdi da se Klijent kao i vlasnici pravnog lica, predstavništva ili stranog ogranka nalaze na zvaničnim terorističkim listama u skladu sa regulativom koja se odnosi na sprječavanje pranja novca i finansiranje terorizma.

Banka će svojim internim aktima odrediti visinu znatnog neugovorenog prekoračenja računa Klijenta – fizičkog lica.

2. Depoziti

Depozit je novčana obaveza Banke koja proizilazi iz novčanog depozita, tekućeg računa ili drugog novčanog računa, a na osnovu kog nastaje zakonska ili ugovorna obaveza Banke na povraćaj sredstava na način i pod uslovima utvrđenim ugovorom.

⁶ Pod neaktivnim računom podrazumeva se račun koji u periodu od šest meseci uzastopno nema sredstava odnosno nema promjena u smislu uplata i isplata. Prometom se ne smatraju transakcije knjiženja kamata, provizija i ostalih troškova Banke.

Depozit može biti depozit po viđenju i oročeni depozit, a oročeni depoziti mogu biti kratkoročni i dugoročni, sa namjenom i bez namjene, sa i bez otkaznog roka.

Oročeni depozit prestaje istekom roka oročavanja. Povraćaj depozita vrši se nakon utvrđivanja identiteta Klijenta (u daljem tekstu: Deponent).

Deponent – pravno lice dostavlja zahtjev za prenos depozita najkasnije dva (2) radna dana prije isteka roka oročenja. Ukoliko, na ovaj način, Deponent ne povuče depozit ima se smatrati da je isti oročen na isti rok ali pod uslovima koji važe na dan oročenja, ako nije drugačije ugovoreno.

Ukoliko deponent - fizičko lice ne podigne oročena sredstva istekom osmog dana od datuma isteka roka oročenja, obračunata kamata se pripisuje glavnici i tako dobijeni iznos se oročava na isti rok i po kamatnoj stopi koju Banka utvrdi primjenom važeće politike kamata.

Izuzetno, oročeni depozit se može razročiti i prije isteka roka oročavanja, raskidom ugovora o oročenom depozitu. Deponent podnosi pisani zahtjev za raskid ugovora o oročenom depozitu. U slučaju ovog prijevremenog raskida ugovora o oročenom depozitu Deponent nema pravo na ugovorenu kamatu.

Nominalna kamatna stopa za oročeni depozit je fiksna i ne može se mjenjati u toku trajanja ugovorenog roka oročenja.

Uslovi prijema depozita, prava i obaveze Banke i Deponenta utvrđuju se ugovorom koji mora biti zaključen u pisanoj formi.

Deponentu koji kod Banke položi sredstva, Banka plaća kamatu u visini koja je utvrđena aktima Banke i ugovorom na osnovu koga se deponuju sredstva kod Banke. Pasivna kamatna stopa je redovna ugovorena kamatna stopa na mjesečnom ili godišnjem nivou po kojoj Banka vrši plaćanje kamate na depozite, štedne uloge i druga primljena sredstva.

Pasivna efektivna kamatna stopa iskazuje troškove depozitara koji se realizuju putem isplata Klijentu po osnovu primljenog depozita, izražene kao godišnji procenat ukupnog iznosa depozita. Podaci o efektivnoj kamatnoj stopi obavezno se dostavljaju Deponentu u pisanoj formi, prije prihvatanja ponude ili zaključenja ugovora o depozitu.

Visina kamatnih stopa utvrđuje se u skladu sa aktima poslovne politike Banke, a obračun kamate na oročene depozite vrši se primjenom konformne metode, pri čemu se uzima stvarni broj dana u mjesecu. Kamata se izračunava po sledećoj formuli:
$$\text{Kamata} = \left(\left(1 + \frac{\text{Kamatna stopa}}{100} \right)^{\text{Realan broj dana}/365} - 1 \right) \times \text{Glavnica}$$
 (složeni kamatni račun).

Kod zasnivanja depozitnog odnosa, Banka je dužna da sačini i preda Deponentu plan isplate depozita. Plan mora da sadrži pečat Banke i potpis ovlašćenog lica.

Banka ima pravo da propisuje, u skladu sa važećim propisima i aktima Banke, minimalne iznose oročenog depozita, nominalne kamatne stope, periode oročavanja i ostale uslove.

Banka zadržava pravo da, u zavisnosti od statusa Klijenta, vrste, namjene, visine depozita i roka deponovanja, ugovara različite uslove deponovanja.

Ukoliko je novčani depozit primljen kao ulog na štednju po viđenju, odnosno kao oročeni depozit, Banka Deponentu fizičkom licu pored ugovora izdaje identifikacionu karticu ili štednu knjižicu.

U skladu sa Zakonom o porezu na dohodak fizičkih lica⁷ Banka u ime i za račun Deponenta fizičkog lica, obračunava i plaća porez na prihod od kapitala po osnovu kamate na položeni depozit.

Banka je članica Fonda za zaštitu depozita. Banka je u obavezi da Deponenta ili potencijalnog Deponenta obavijesti o sistemu zaštite depozita.

3. Plasman sredstava

Pod plasmanima Banke podrazumijevaju se krediti, garancije, akreditivi i ostali poslovi koji izvorno predstavljaju plasiranje slobodnih sredstava Banke kreditno sposobnim Klijentima na osnovu ugovora zaključenog između Banke i Klijenta.

Banka odobrava (namjenske, nenamjenske, kratkoročne, dugoročne i dr.) plasmane kreditno sposobnim Klijentima pridržavajući se važećih propisa i akata Banke i uz dosljednu primjenu bankarskih standarda i dobre poslovne prakse, a na osnovu pismenog zahtjeva Klijenta.

Banka je dužna da Klijentu – fizičkom licu, na njegov zahtjev, u pisanoj formi, pruži sve informacije koje se odnose na kredit, a na osnovu kreditnih uslova koje nudi, prije prihvatanja ponude ili zaključenja ugovora o kreditu ili ugovora o kreditu u obliku dozvoljenog prekoračenja radi upoređivanja različitih ponuda,

⁷ Zakon o porezu na dohodak fizičkih lica („Sl. list CG“, br.65/01, 12/02, 37/04, 29/05, 78/06, 04/07, 86/09, 73/10, 40/11, 14/12, 06/13, 62/13).

u cilju donošenja valjane odluke o zaključenju ugovora.

Informacije iz prethodnog stava dostavljaju se na propisanom obrascu, na papiru ili drugom trajnom nosaču podataka, na jasan, sažet i lako uočljiv način.

Banka će razmotriti svaki uredno podnijet zahtjev i u primjerenom roku obavijestiti Klijenta o svojoj odluci.

Banka je dužna da, prije zaključenja ugovora o kreditu, izvrši procjenu kreditne sposobnosti Klijenta na osnovu potpunih informacija koje dobije od Klijenta i na osnovu uvida u bazu podataka o zaduženosti tog Klijenta izvršenog na osnovu pismene saglasnosti lica na koga se ti podaci odnose. Uslovi za ocjenu kreditne sposobnosti Klijenta utvrđuju se aktima Banke, a Banka diskreciono odlučuje o kreditnoj sposobnosti Klijenta. Prije svakog povećanja ukupnog iznosa kredita, Banka je dužna da ponovo izvrši procjenu kreditne sposobnosti Klijenta.

Na osnovu odluke nadležnog organa Banke o odobravanju i uslovima plasmana, sa Klijentom se, u pisanoj formi, zaključuje ugovor. Ugovorom se definišu uslovi korišćenja plasmana. Odredbe ugovora moraju biti jasne, precizne, nedvosmislene i razumljive za Klijenta, a predmet obaveze mora biti određen ili odrediv.

Sastavni dio ugovora o kreditu čini plan otplate kredita sa rokovima i uslovim plaćanja kamata i drugih povezanih jednokratnih i višekratnih naknada.

Ugovor o kreditu, odnosno ugovor o kreditu u obliku dozvoljenog prekoračenja koji se zaključuju sa Klijentom – fizičkim licem sadrži

sve neophodne elemente propisane Zakonom o potrošačkim kreditima.

U vezi sa ugovorom, Klijent snosi sve troškove vezane za tekuće i kapitalne transfere, nastale poreske obaveze, sudske administrativne takse, kolaterale (osiguranje, čuvanje, procjena itd.), procjene i vještačenja, prevode dokumenata i isprava, poslovne korespodencije i prevoza osoblja Banke u svrhu ispunjenja ugovora i sve druge koji mogu nastati bez krivice Banke u vezi sa zaključenjem ili izvršenjem ugovora.

Ukoliko Banka izvrši plaćanje dijela ili ukupnih troškova iz prethodnog stava, iste će odmah fakturisati Klijentu koji je dužan da izvrši plaćanje po fakturi u za to ostavljenom roku.

Ako Banka namjerava, da neki od *obaveznih elemenata ugovora* izmjeni, dužna je da pribavi pismenu saglasnost Klijenta prije primjene te izmjene. U slučaju da Klijent nije saglasan sa ovom izmjenom Banka ne može jednostrano izmjeniti uslove iz ugovora.

Ukoliko Banka namjerava izmjeniti neki od *neobaveznih elemenata ugovora* dužna je samo o tome blagovremeno obavjestiti Klijenta.

Kod ugovora o kreditu sa promjenljivom kamatnom stopom Banka, uz obavještenje o promjeni kamatne stope, u pisanoj formi, dostavlja Klijentu i izmjenjeni plan otplate kredita.

Banka je dužna da u pisanoj formi, na papiru ili drugom trajnom mediju, redovno, a najmanje jednom mjesečno, u skladu sa Zakonom o potrošačkim kreditima, dostavlja Klijentu (fizičkom licu) izvještaj o stanju i prometu na računu Klijenta za kredit u obliku dozvoljenog prekoračenja.

U slučaju znatnog neugovorenog prekoračenja računa koje traje duže od jednog mjeseca, Banka je dužna da bez odlaganja u pisanoj formi ili na drugom trajnom nosaču podataka obavjesti Klijenta o iznosu prekoračenja, o kamatnoj stopi koja će se primjeniti na iznos prekoračenja i o drugim eventualnim troškovima i kaznama.

Banka prihvata instrumente plaćanja i instrumente obezbjeđenja naplate potraživanja saglasno Katalogu kolaterala Banke, a u skladu sa drugim internim aktima Banke i ugovorom između Banke i Klijenta u svakom konkretnom slučaju.

Banka u svakom konkretnom slučaju odlučuje o potrebnom obezbjeđenju a u skladu sa procjenom rizika može tražiti od Klijenta da dostavi i druge instrumente obezbjeđenja koji nisu regulisani Katalogom kolaterala.

Klijent snosi sve troškove konstituisanja instrumenata obezbjeđenja kao i druge troškove koji nastaju po osnovu poslovnog odnosa, posebno troškove ovjera, naknada, poreza, osiguranja itd.

Nepokretna imovina koja je predmet zaloge ustanovljene u korist Banke, mora biti osigurana kod osiguravajućeg društva koje je prihvatljivo za Banku, a polisa osiguranja mora biti vinkulirana u korist Banke.

Ukoliko je sa Klijentom dogovoreno uspostavljanje založnog prava na nepokretnoj stvari, Klijent je dužan da Banci dostavi procjenu vrijednosti te stvari sačinjenu od strane ovlašćenog procjenitelja prihvatljivog za Banku.

Klijent može, u toku trajanja kredita, podnijeti zahtjev za zamjenu instrumenta obezbjeđenja, a Banka će u skladu sa svojim kreditnim

kriterijumima izvršiti analizu ponuđenog novog instrumenta obezbjeđenja i donijeti odluku o prihvatanju, odnosno neprihvatanju ponuđenog instrumenta.

U slučaju da je naplata potraživanja Banke obezbjeđena sa više sredstava obezbjeđenja pruženih od strane Klijenta ili trećih lica, Banka je ovlašćena da prilikom realizacije vrši izbor u smislu redosljeda, osim u slučaju kada je redosljed utvrđen nekim od važećih zakona.

Banka može u interesu efikasnije naplate svog potraživanja, bez obzira na postojeća sredstva obezbjeđenja, prethodno pokušati namirenje svog potraživanja dogovorom sa Klijentom ili zaključenjem odgovarajućeg poravnania.

Klijent nije ovlašćen da zahtijeva izmjenu uobičajenog načina realizacije određenog sredstva obezbjeđenja.

Ukoliko tokom otplate kredita ili drugog plasmana postojeći instrumenti obezbjeđenja postanu neadekvatni (nedovoljni), Banka može tražiti od Klijenta da podnese nove ili dodatne instrumente obezbjeđenja. U slučaju da Klijent ne postupi po zahtjevu Banke u ostavljenom roku, Banka ima pravo da predmetno potraživanje proglasi dospjelim i izvrši prinudnu naplatu kao i da po ovom osnovu aktivira sve instrumente obezbjeđenja predate Banci po određenom ugovoru.

Banka može koristiti za naplatu dospjelih potraživanja od Klijenta sva eurska sredstva Klijenta koja se vode kao depoziti po viđenju na računima kod Banke kao i protivvrijednost deviznih sredstava, hartije od vrijednosti i druga sredstva koja se vode na računima Klijenta kod Banke, ako sudskim nalogom ili odlukom organa nije izuzeto izvršenje ovih instrumenata.

Banka ima pravo kontrole namjenskog korišćenja sredstava kredita i urednosti Klijenta u sprovođenju ostalih obaveza iz ugovora.

Banka ima diskreciono pravo da, bezuslovno i bez najave, otkáže dalje korišćenje neiskorišćenog iznosa okvirnih kredita, u skladu sa poslovnom politikom Banke i uslovima poslovanja na finansijskom tržištu, o čemu će Klijenta blagovremeno obavijestiti.

Ako nije drugačije ugovoreno, Klijent pravno lice ima pravo da otplati svoje dugovanje Banci nastalo po osnovu kredita ili nekog drugog plasmana u cjelosti i prije roka dospjeća pod uslovom da o toj namjeri obavijesti Banku pisanim putem i uz plaćanje naknade u visini utvrđenoj ugovorom, a u skladu sa internim aktima Banke.

Klijent – fizičko lice ima pravo da prijevremeno, u bilo kom trenutku, djelimično ili u potpunosti ispunji svoje obaveze iz ugovora o kreditu, u kom slučaju ima pravo i na smanjenje ukupnih troškova kredita za preostali iznos kamata i drugih troškova u vezi preostalog roka trajanja ugovora. U slučaju prijevremene otplate kredita Banka ima pravo na pravednu i objektivnu naknadu opravdanih troškova neposredno povezanih sa prijevremenom otplatom kredita, pod uslovom da je prijevremena otplata izvršena tokom perioda za koji je ugovorena fiksna kamatna stopa. Iznos naknade i način plaćanja utvrđuju se u skladu sa Zakonom o potrošačkim kreditima.

Banka može, bez posebne saglasnosti Klijenta, svoja potraživanja od Klijenta ustupiti ili na drugi način prenijeti trećem licu, o čemu će Klijenta obavijestiti pisanim putem.

4. Poslovi platnog prometa

Banka pruža platne usluge u domaćoj i stranoj valuti, kao i nacionalne, prekogranične i međunarodne platne transakcije u skladu sa Zakonom o bankama (Sl. list Crne Gore br. 17/08, 44/10, 40/11), Zakonom o platnom prometu (Sl. list Crne Gore br. 61/08, 40/11, 31/12, 62/13 i 6/14) i aktima Banke.

Banka je u obavezi da :

- korisniku platnih usluga u primjerenom roku i službenim jezikom u upotrebi učini dostupnim sve informacije neophodne za izvršenje platne transakcije ;
- sa korisnikom platnih usluga zaključi ugovor o platnim uslugama ;
- naloge za plaćanje korisnika platnih usluga, za koje postoji pokriće, izvršava na datum valute i na način utvrđenim u nalogu ;
- informiše korisnika platnih usluga o tarifi po kojoj naplaćuje naknade ;
- korisniku platnih usluga stavi na raspolaganje izvještaj o stanju i svim promjenama na računu i iznosu naknade koju plaća ;
- ispita svaku reklamaciju bez obzira na opravdanost, odnosno izvrši potrebna usaglašavanja i korekcije ukoliko je reklamacija opravdana ;
- čuva poslovnu tajnu u smislu podataka do kojih dođe u toku poslovanja a odnose se na korisnika platnih usluga ;
- čuva dokumentaciju za vršenje platnih usluga najmanje pet godina ;

Korisnik platnih usluga može imati više transakcionih računa kod Banke.

Prekogranične i međunarodne platne transakcije Banka vrši radnim danima što ne uključuje

subotu i nedjelju odnosno dane praznika koji su kao neradni utvrđeni zakonom.

Nalog za plaćanje koji korisnik platnih usluga uputi Banci nakon radnog vremena, smatraće se da je nalog upućen sledećeg radnog dana.

Korisnik platnih usluga odnosno njegov punomoćnik može raspolagati sredstvima na računu u visini raspoloživog salda.

Korisnik platnih usluga daje naloge u pisanoj ili elektronskoj formi.

Korisnik platnih usluga usled pogrešno izvršene platne transakcije od strane Banke ima pravo da zahtijeva pravilno izvršenje platne transakcije odnosno kamatu ili povraćaj iznosa pogrešno izvršene platne transakcije.

Platna transakcija koja je na račun korisnika platnih usluga uplaćena greškom Banke, može biti stornirana bez posebnog naloga i saglasnosti Klijenta, s tim što je Banka dužna o tome obavjestiti Klijenta na odgovarajući način.

Banka nije odgovorna za neizvršenu ili pogrešno izvršenu platnu transakciju usled grešaka korisnika platnih usluga.

Nalozi korisnika platnih usluga moraju biti jasni i nedvosmisleni, dati u pisanoj formi ili na drugi ugovoren način, a u skladu sa važećim propisima i aktima Banke.

Datum prijema jasne i izričite instrukcije odnosno naloga u pisanoj formi sa svim potrebnim dokumentima, smatra se datum davanja instrukcija odnosno naloga.

Korisnik platnih usluga ovim izričito potvrđuje da će se pečat i potpis Banke na nalogu odnosno

instrukciji smatrati potvrdom prijema a ne prihvatanjem izvršenja naloga.

Prilikom izvršavanja platne transakcije Banka vodi računa o redosljedu njihovog izvršavanja. Nalozi se izvršavaju prema datumu dospijeća (valuti plaćanja), redosljedu prijema i propisanom redosljedu.

Banka izvršava naloge za plaćanje nakon detaljnog sagledavanja vjerodostojnosti naloga korisnika platnih usluga. Banka će izvršiti platnu transakciju ili postupiti po instrukcijama Klijenta tek nakon što se ispune sledeći uslovi:

- da je nalog/instrukcija za plaćanje pravilno sastavljen, da sadrži sve informacije zahtjevane od strane Banke i da je potpisan od strane ovlašćenog lica ;
- da je nalog/instrukcija praćen svim dokumentima zahtjevanim od strane Banke ;
- da Klijent raspolaže dovoljnim sredstvima na računu za izvršenje datog naloga ;
- da je nalog/instrukcija kao i samo plaćanje u saglasnosti sa važećim zakonima, propisima i međunarodnom praksom i standardima ;
- da je plaćena naknada korisniku platnih usluga za tu vrstu usluge.

Instrumente platnog prometa Banka može izvršiti i kad isti ne sadrže sve elemente ako Banka procjeni da su elementi koji su navedeni u nalogu dovoljni za njegovo izvršenje.

Banka neće izvršiti nalog za plaćanje koji ne sadrži podatke o izdavaocu i primaocu naloga i njihovim bankama, podatke o iznosu, kao i druge potpisane podatke i ako postoji neusklađenost podataka koji onemogućavaju izvršenje naloga.

U skladu sa posebnim uslovima koje propisuje, Banka može od korisnika platnih usluga prihvatiti naloge za trajna plaćanja. Korisnik ove usluge može biti svako fizičko lice koje ima otvoren tekući račun sa redovnim primanjima (zarada po osnovu rada i penzija). Trajni nalog je usluga koja korisnicima platnih usluga omogućava izmirenje mjesečnih i periodičnih obaveza u tačno određenim vremenskih intervalima bez dolaska u Banku.

Banka neće biti odgovorna za kašnjenje u plaćanju po ovim trajnim nalogima ukoliko:

- saldo na računu nije dovoljan;
- je račun korisnika platnih usluga blokiran od strane Centralne banke ili drugog nadležnog organa;
- instrukcije nisu jasne;
- faktura treće strane ili drugi osnov plaćanja nije jasan ili na vrijeme dostavljen Banci ;
- postoje drugi slučajevi koji su van kontrole i uticaja Banke.

Korisnik platnih usluga mora otkazati trajni nalog najkasnije 15 (petnaest) dana prije izvršenja trajnog naloga.

Banka će od korisnika platnih usluga uvijek zahtjevati izričite i jasne instrukcije odnosno naloge za vršenje plaćanja u nacionalnoj, prekograničnoj ili međunarodnoj platnoj transakciji, u pisanoj formi, uz naznaku svrhe prenosa. Instrukcije Banka mora blagovremeno primiti kako bi mogla da izvrši plaćanje na uobičajeni način. Banka će izvršiti naloge i instrukcije u toku bankarskog dana u toku koga ih je primila ili na datum valute ako je taj datum naznačen, odnosno najkasnije prvog narednog radnog dana od dana prijema pokrića ili u roku koji je dogovoren sa nalogodavcem za naloge regulisane relevantnim zakonima i propisima međunarodnog poslovanja.

Davanjem naloga za gotovinsku transakciju ili naloga za prenos sredstava u iznosu jednakom ili većem od 15.000 eura, vrši se identifikacija korisnika platnih usluga kao i kontrola dokumentacije o porijeklu tog novca koja je, u skladu sa Zakonom o sprječavanju pranja novca i finansiranja terorizma i drugim propisima, potrebna za gore navedene transakcije.

Izmjene, potvrde ili ponavljanja instrukcija moraju jasno biti označene. Banka neće biti odgovorna za izmjene, potvrde ili ponavljanja koja nisu propisno i izričito označene u tom svojstvu. Dopune i izmjene se moraju podnijeti u pisanoj originalnoj formi.

Banka je dužna da izvrši platnu transakciju u punom iznosu koji je označen u nalogu bez odbitaka.

U slučaju izvršenja naloga prekogranične ili međunarodne platne transakcije, Banka će sa dužnom pažnjom izvršiti nalog korespodentne banke.

Banka je ovlašćena da, po osnovu sopstvenog diskrecionog prava, izvršava instrukcije korisnika platnih usluga preko mreže svojih korespodentnih banaka za čije uredno izvršavanje datih instrukcija ne snosi odgovornost, osim u slučaju sopstvene krajnje nepažnje.

U slučaju bilo kakvog odlaganja ili pogrešnog izvršenja naloga a do kojih je došlo greškom Banke uprkos dužnoj pažnji, Banka će snositi odgovornost samo za iznos dokazane stvarne štete na taj način prouzrokovane na strani korisnika platnih usluga i to u periodu u kojem je došlo do odlaganja, osim ako je drugačije predviđeno relevantnim zakonima i drugim propisima.

Korisnik platnih usluga mora bez odlaganja provjeriti tačnost i potpunost izvoda sa računa, kao i svih drugih izvještaja i obavještenja koje primi od Banke, te u cilju usaglašavanja i ispravke o eventualno uočenim nepravilnostima odmah obavjestiti Banku, a najkasnije u roku od tri (3) dana od dana prijema izvještaja odnosno obavještenja.

U pogledu izvršenja naloga korisnika platnih usluga, Banka ne snosi nikakvu odgovornost u sledećim slučajevima: suspenzije plaćanja, primjene međunarodnih obavezujućih propisa, promjene relevantnih bankarskih propisa, moratorijuma korespodentne banke.

Korisnik platnih usluga je obavezan da u roku od tri dana obavijesti Banku o promjeni podtaka ili dokumentacije na osnovu kojeg je otvoren transakcioni račun.

5. Bankomati

ATM predstavlja mrežu bankomata, odnosno automatizovanih mašina za isplate i davanje određenih informacija, koja pripada Banci ali i drugim bankama.

Klijent može obavljati transakcije na ATM uređajima Banke i drugih banaka u zemlji i inostranstvu korišćenjem odgovarajuće platne kartice.

Kombinovana upotreba kartice i PIN-a (personal identification number) predstavlja dokaz da nalog za transakciju isključivo daje Klijent.

ATM transakcije obavljaju se putem platne kartice, a sa računa definisanog od strane banke izdavaoca kartice. Osim stanjem na odgovarajućem računu ili preostalim neiskorišćenim limitom, ATM transakcije mogu biti ograničene i parametrima za podizanje

gotovine definisanim od strane banke izdavaoca kartice.

Podizanje gotovine karticom u zemlji vrši se samo u eurima. Podizanje gotovine karticom u inostranstvu vrši se u valuti koju omogućava banka vlasnik ATM uređaja.

Klijent može da obavlja transakcije na ATM uređaju neke druge banke. U tom slučaju Klijent snosi troškove naknade za predmetnu međubankarsku transakciju u skladu sa tarifnikom.

Banka može, u bilo kom trenutku i bez prethodnog obavještenja Klijenta obustaviti ili ukinuti mogućnost ATM transakcije iz razloga sigurnosti ili nekog drugog legalnog razloga. Banka takođe može ukinuti privremeno ili trajno rad jednog ili više ATM uređaja bez prethodne najave zbog održavanja, kvara, greške u radu ili iz sigurnosnih razloga. U ovakvim slučajevima Banka ne preuzima nikakvu odgovornost prema Klijentu za štetu ili gubitak koji mogu nastati kao posljedica toga.

Svaka transakcija preko ATM uređaja Banke predmet je video nadzora.

6. Hartije od vrijednosti

U svojstvu kastodi banke, Banka obavlja poslove definisane Pravilima o obavljanju kastodi poslova, a u skladu sa zakonskim, podzakonskim propisima i ugovorom zaključenim sa Klijentom.

Banka će obavljati sve poslove u skladu sa instrukcijama Klijenta, a u cilju zaštite interesa Klijenta i čuvanja povjerljivih informacija. Banci i Klijentu su zabranjene radnje koje podrazumijevaju korišćenje privilegovanih informacija i manipulaciju na tržištu.

U slučaju bilo kakvih dvosmislenosti ili drugih nejasnoća, Banka će čekati posebne instrukcije Klijenta. Banka može odlučiti da, upotpunosti ili djelimično, ne izvrši dobijeni nalog ili da izvršenje dobijenog naloga stornira u slučaju da na računu Klijenta nema adekvatnog pokrića.

Banka naplaćuje proviziju saglasno važećim tarifnicima za ove usluge.

Klijent Banke zaključuje poseban ugovor o pružanju usluga u vezi sa hartijama od vrijednosti i drugim finansijskim instrumentima kojim se regulišu posebni uslovi i procedura kod prijema i izvršenja naloga Klijenta. Klijent je dužan da organizacionom djelu za investicione usluge, odnosno kastodi usluge dostavi i dodatnu dokumentaciju na njihov zahtjev.

Klijent će Banci nadoknaditi štetu koja nastane kao posljedica netačnih podataka, pogrešne dokumentacije, neizvršenja preuzetih obaveza, kao i u drugim slučajevima predviđenim zakonom.

Klijent Banke je dužan da poštuje rokove definisane zakonima i podzakonskim aktima, kao i rokove Banke. U suprotnom Banka neće biti u mogućnosti da izvrši uslugu a Klijent će biti u obavezi da plati eventualne troškove.

7. Poslovi kupoprodaje deviznih sredstava

Banka izvršava naloge za kupoprodaju deviznih sredstava u skladu sa zakonima i propisima Centralne banke Crne Gore.

U skladu sa relevantnom zakonskom regulativom u oblasti deviznog poslovanja, kupoprodajne transakcije u stranim valutama kojima se trguje na stranom tržištu obavljaju se

uz primjenu odgovarajućih Bančinih kurseva valuta. Kursne liste Banka formira u skladu sa aktuelnim kretanjima na deviznom tržištu u zemlji i inostranstvu, na osnovu odnosa ponude i tražnje za devizama.

Banka primjenjuje sopstvene kurseve važeće na dan izvršenja transakcije ili na dan knjiženja odobrenja i zaduženja Klijentovog računa.

8. Ostale bankarske usluge

Banka, pored naprijed navedenih, obavlja i poslove otvaranja escrow i drugih računa sa posebnom namjenom, mjenjačke, faktoring poslove kao i druge poslove koje Banka shodno Statutu i Zakonu o bankama može obavljati.

Uslovi i način obavljanja navedenih poslova detaljnije se definišu aktima Banke, donijetim u funkciji sprovođenja ovih Opštih uslova poslovanja.

VI KAMATE I NAKNADE

Banka od Klijenata naplaćuje kamate i naknade, u skladu sa zakonima, internim aktima i poslovnim politikom.

Banka po bankarskim poslovima ugovara, obračunava, plaća i naplaćuje kamatu u skladu sa Politikom kamata Banke.

Kamate na kredite i depozite mogu biti iskazane na godišnjem, mjesečnom i dnevnom nivou u zavisnosti od prirode konkretnog pravnog posla ili ugovorenih uslova.

Nominalna kamatna stopa koju Banka primjenjuje može biti fiksna i varijabilna u zavisnosti od vrste bankarskog posla. Banka

konkretnim ugovorom definiše vrstu nominalne kamatne stope.

U slučaju da je ugovorena varijabilna kamatna stopa, o svakoj promjeni takve stope Banka obavještava Klijenta prije njene promjene, u pisanoj formi sa naznakom datuma od kada se izmjena stope primjenjuje.

Banka je dužna da obračunava i iskazuje efektivnu kamatnu stopu (EKS) na kredite i depozite i da informiše Klijente i javnost o visini efektivne kamatne stope.

Na dospelu nenaplaćena potraživanja, od momenta dospelosti, Banka zaračunava zateznu kamatu saglasno važećim propisima, a ako je stopa ugovorene kamate viša od stope zatezne kamate, Banka ima pravo da i u docnji primjenjuje stopu ugovorene kamate.

Ako u toku trajanja ugovornog odnosa nastupe okolnosti koje Klijenta – fizičko lice dovedu u teško imovno stanje, odnosno okolnosti na koje Klijent nije mogao da utiče, Banka može diskreciono odlučiti da uvede zastoj u otplati (moratorijum) za određeno vrijeme u toku koga se neće obračunavati zatezna kamata na dospjelo a neizmireno potraživanje.

Banka obračunava i naplaćuje naknade za usluge izvršene Klijentima Banke u skladu sa Politikom naknada.

Banka je ovlašćena da sve dospjele naknade naplati direktnim zaduženjem računa Klijenta, bez njegove posebne saglasnosti.

VII MJERODAVNO PRAVO/JURISDIKCIJA

Ukoliko nije drugačije izričito ugovoreno u pisanoj formi, zakoni države Crne Gore su mjerodavni za regulisanje pravnih odnosa između Banke i Klijenta.

Poslovne prostorije Banke u kojima se vode računi Klijenta smatraju se mjestom izvršenja ugovornih obaveza.

Međunarodna pravila i običaji su takođe mjerodavni za uređenje poslovnog odnosa između Banke i Klijenta i to do obima do kojeg su takva pravila i običaji obavezujući za Banku ili opšte prihvaćeni od strane međunarodne poslovne zajednice.

Ukoliko nije drugačije izričito ugovoreno u pisanoj formi, bilo koji spor nastao u vezi sa poslovnim odnosom između Banke i Klijenta biće rješavan pred nadležnim sudom u Crnoj Gori ili drugim nadležnim organom.

Banka, međutim, zadržava diskreciono pravo da pokrene odgovarajući pravni postupak protiv Klijenta i pred bilo kojim drugim nadležnim sudom.

VIII RJEŠAVANJE SPOROVA

Banka i Klijent će svaki spor koji nastane povodom zaključenog ugovora, odnosno poslovnog odnosa najprije pokušati da riješe mirnim putem i sporazumom.

Smatra će se da spor postoji kada jedna ugovorna strana obavijesti drugu pisanim putem o tome da spor postoji i ukaže na sporne činjenice ili okolnosti.

Strane u sporu će pristupiti rješavanju spora u roku od osam (8) dana od dana prijema obavještenja o tome da spor postoji, a ukoliko ne postignu sporazumno rješenje u roku od 30 (trideset) dana od dana prijema takvog obavještenja, za rješavanje spora nadležan je sud.

IX RASKID POSLOVNOG ODNOSA

Banka i Klijent mogu ugovorni odnos raskinuti sporazumno, u pisanoj formi, putem aneksa ili posebnog sporazuma. Ovim aktom se Banka i Klijent neopozivo saglašavaju sa raskidom ugovornog odnosa i regulišu međusobne odnose u vezi sa ugovorom koji se raskida na način da između njih nema spornih pitanja.

Kod svih poslovnih odnosa, čak i ako to nije eksplicitno ugovoreno, Banka ima pravo u bilo kojem momentu da jednostrano raskine ugovor u slučaju ispunjenja jednog od sledećih raskidnih uslova:

- a) Ako je Klijent Banci pružio netačne podatke, lažne izjave i dokumenta ili ako neredovno i neblagovremeno ažurira kreditnu dokumentaciju;
- b) Ako Klijent povrijedi obavezu plaćanja dospjele glavnice, kamate, naknade, troškova i bilo kojih drugih plativih iznosa u skladu sa ugovorom, Opštim uslovima poslovanja i drugim aktima Banke;
- c) Ako Klijent izvrši povredu bilo koje ugovorom predviđene obaveze a naročito u slučaju kada Klijent pisanim putem ne obavijesti Banku o promjeni sjedišta, prebivališta, boravišta, poslodavca ili bilo kojoj drugoj promjeni matičnih podataka;
- d) Ako Klijent – fizičko lice prestane da ostvaruje redovna mjesečna primanja po osnovu radnog odnosa ili drugom pravnom osnovu;

e) U slučaju otvaranja postupka stečaja ili likvidacije, odnosno u slučaju insolventnosti Klijenta;

f) Ako se finansijska situacija Klijenta značajno pogoršala ili je ozbiljno ugrožena do te mjere da je očigledno da svoje obaveze prema Banci više ne može uredno izmirivati, uključujući ali se ne ograničavajući na, činjenicu da je račun Klijenta blokiran od strane drugih povjerilaca;

g) Ako Klijent ne ispuni obavezu prema Banci po pitanju njenog zahtjeva za dostavljanje ili zasnivanje drugog ili dodatnog sredstva obezbjeđenja, u roku koji je Banka odredila, ili ako Klijent ne izvrši reproccjenu pokretne/nepokretne imovine na kojoj je Banka zasnovala založno pravo, u ugovorenom roku u skladu sa zakonom, Opštim uslovima poslovanja i ugovorom;

h) Ako nadležni organ za upis založnog prava odbije upis hipoteke ili bilo kod drugog instrumenta obezbjeđenja za koji je potreban upis;

j) U slučaju nenamjenskog korišćenja sredstava koje je Banka odobrila Klijentu ili u slučaju da Klijent sprječava Banku da vrši kontrolu namjenskog trošenja odobrenih sredstava;

k) Ukoliko se utvrdi da bi nastavak poslovne saradnje sa Klijentom predstavljao reputacioni rizik za Banku;

l) Ukoliko se utvrdi da se Klijent ili vlasnici pravnog lica, predstavništva ili stranog ogranka nalaze na zvaničnim terorističkim listama, u skladu sa domaćom i međunarodnom regulativom koja se odnosi na sprječavanje pranja novca i finansiranje terorizma ili proizilazi iz zakona i procedura koje regulišu sprječavanje pranja novca i finansiranja terorizma;

m) U slučaju saznanja da je Klijent bez saglasnosti Banke preduzeo radnje restrukturiranja;

n) U slučaju saznanja da je Klijent pasivno legitimisan u sudskom ili arbitražnom sporu ili

stranka u upravnom postupku, pri čemu ta okolnost nije bila poznata Banci u momentu zaključenja ugovora, ili je Klijent takvu okolnost očigledno prikrrio, pri čemu se može razložno očekivati da će Klijent izgubiti spor ili će u drugom postupku biti donijeta odluka suprotno njegovim interesima, ili da će biti osuđen na visoku novčanu kaznu, ili da će protiv člana korporativnog menadžmenta biti pokrenut krivični postupak;

o) Ukoliko Klijent bez opravdanog razloga povuče saglasnost za prikupljanje i obradu podataka o ličnosti koji su neophodni za uspostavljanje poslovnog odnosa sa Bankom ili za izvršavanje obaveza Banke prema trećim licima;

p) U drugim slučajevima predviđenim ugovorom sa Klijentom.

Klijent – fizičko lice ima pravo na jednostrani raskid ugovora o kreditu, bez navođenja razloga, u roku od 14 dana, od dana zaključenja ugovora o kreditu, ili prijema uslova i informacija od Banke ako su ti uslovi i informacije primljeni poslije dana zaključenja ugovora o kreditu. Ako Klijent namjerava da jednostrano raskine ugovor o kreditu dužan je da to učini u skladu sa odredbama Zakona o potrošačkim kreditima.

Ugovor se smatra raskinutim danom prijema pisanog obavještenja o raskidu od strane druge ugovorne strane i tada nastupaju pravne posljedice raskida.

Ugovor se smatra raskinutim i ukoliko Klijent nije primio obavještenje o raskidu zato što je promjenio adresu stanovanja, odnosno adresu za prijem pismena, a o predmetnoj promjeni nije blagovremeno obavjestio Banku, ili ukoliko izbjegava prijem obavještenja o raskidu, odnosno ukoliko Banka ni nakon dva pokušaja ne uspije da izvrši dostavu preporučenom pošiljkom na posljednju poznatu adresu koju joj

je Klijent ostavio, s tim da će se, u tom slučaju, kao dan raskida uzeti dan kada je PTT ili neko drugo pravno lice specijalizovano za poslove dostave prvi put potvrdio da je pokušao uručenje obavještenja o raskidu ugovora.

Sva potraživanja po ugovoru u trenutku njegovog raskida postaju dospjela u cjelosti i na ukupan iznos dospjelih obaveza Banka otpočinje sa obračunom zatezne kamate u skladu sa internim aktima Banke.

U slučaju raskida ugovora, Banka je dužna da pisanim putem obavijesti Klijenta o vrsti i visini obaveze Klijenta po ugovoru koji se raskida na dan raskida sa napomenom da se visina obaveze uvećava za obračun zatezne kamate do dana isplate.

Banka stiče pravo da zaplijeni sva novčana sredstva koja Klijent ima na svim računima kod Banke.

Banka stiče pravo da pokrene odgovarajuće pravne postupke sa ciljem unovčenja kolaterala ili da realizaciju istih izvrši na drugi način, u skladu sa pozitivnim propisima. Banka nije dužna da o preuzetim aktivnostima neposredno obavještava Klijenta, sa izuzetkom slučajeva kada je to eksplicitno zakonom propisano.

Izuzetno, Banka može Klijentu ostaviti naknadni rok za izmirenje svih dospjelih obaveza.

Nakon raskida poslovnog odnosa između Banke i Klijenta i pod uslovom potpunog izmirenja svih obaveza Klijenta prema Banci, preostala sredstva na bilo kojem računu Klijenta biće mu stavljena na raspolaganje.

Ovdje sadržane odredbe o raskidu poslovnog odnosa između Banke i Klijenta shodno se

primjenjuju i na djelimičan raskid poslovnog odnosa između Banke i Klijenta.

Odredbe Opštih uslova poslovanja će se shodno primjenjivati i nakon raskida poslovnog odnosa između Banke i Klijenta, a sve do konačnog izmirenja međusobnih prava i obaveza.

X POSEBNI USLOVI

Pored odredbi ovih Opštih uslova poslovanja, Banka obavlja svoje aktivnosti u skladu sa relevantnim domaćim i međunarodnim zakonodavstvom, kao i sa opšte prihvaćenim pravilima bankarske prakse.

Dodatno, posebni uslovi i pravila se primjenjuju na specifične vrste bankarskih poslova (npr. za garancijsko poslovanje – Jednoobrazna pravila za garancije plative na poziv Međunarodne trgovinske komore u Parizu (MTK)).

XI ZAVRŠNE ODREDBE

Bilo kakav izuzetak od primjene odredbi ovih Opštih uslova poslovanja može biti primjenjen jedino ukoliko je odgovarajuća izmjena prethodno sporazumno dogovorena između Banke i Klijenta u pisanoj formi.

Ukoliko bilo koji uslov ili odredba ovih Opštih uslova poslovanja postanu nepunovažne ili neprimjenljive, punovažnost ostalih uslova i odredbi neće biti dovedena u pitanje, a prava i obaveze Klijenta i Banke će se tumačiti kao da ovi Opšti uslovi poslovanja ne sadrže nepunovažnu ili neprimjenljivu odredbu ili uslov.

Danom stupanja na snagu Opštih uslovi poslovanja prestaju da važe Opšti uslovi poslovanja od 04.09.2014. godine.

Opšti uslovi poslovanja stupaju na snagu danom usvajanja, a počinju da se primjenjuju 15 dana nakon što ih Banka istakne u svojim poslovnim prostorijama na vidnom mjestu i na internet stranici Banke.

ODBOR DIREKTORA

Predsjednik,

Dr Neda Ivović